

HálózatKultúraTudomány – Call for Papers

A »hálózatok«-ról folyó vita mindenütt jelen van, mégis leginkább specifikus kontextusokra, alkalmakra, összekapcsolódásokra és összekötési formákra vonatkozik sajátlagos szóhasználattal és ennek megfelelően sajátlagos jelentéstulajdonításokkal. A hálózatokról és (labirintusszerű?) rendszerükről számos klisé létezik, melyek ugyanakkor elegendő kiindulópontot nyújtanak egy differenciált szemléletmód megalapozásához.

A *NetzKulturWissenschaft – NetCultureScience – HálózatKultúraTudomány* konferencia nem szándékozik a priori rögzíteni a »hálózat« fogalmát, hanem mindenekelőtt különböző megközelítési módok bemutatására vállalkozik, működési formák desztillálására, átfedések és összehasonlíthatóságok megvitatására. Vélhetően egyrészt ki fog derülni, hogy a »hálózatok« esetenként különböző szerkezettel rendelkeznek, másrészt viszont működési módjaik és törvényszerűségeik összehasonlíthatók. Ez azt jelenti, hogy mindig fel kell tenni a hálózatok szerkezeti, informális és intézményes működési módozataira, hatásaira és céljaira, ill. különbségeire és minőségeire irányuló kérdést.

A hálózatok összekötnek, kizárnak és felfognak, hézagok lesznek és hézagokat pótolnak ki, rugalmasak, de nem (mindig) áthatolhatók, észleléseket közvetítenek, transzformációk és zavarok befolyásolják őket, lehetővé teszik és kibővítik az egyidejűtlen és szétszórt jelenségek közti kommunikációt, a kreativitás »helyei«, melyek elhelyezésének céljaira szüntelenül rá kell kérdezni. Ez olyan kérdésfeltevéseket is érint mint például az aktív és passzív komponensek viszonyát, a hálózatokban működő »ágensek« ill. a hálózatok ágenseinek szerepét, szubjektív és kollektív jellegét, ill. instrumentalizálhatóságukat. Ezáltal a hatalom, a kommunikáció, a közvetítési formák és nem utolsósorban a kreativitás aspektusairól van szó.

A konferencia különös figyelmet szentel a tudományos, társadalompolitikai és »kulturális« hálózatoknak és összefonódásuknak a társadalmakkal, politikával és »kultúra«-val, azaz a tartalmak, ideológiák és társadalmi tapasztalatok, ill. politikai követelmények közvetítésének. Ezért helyezzük előtérbe a tudományos szakemberek hálózati kultúráit, valamint a tudomány, művészet és »nyilvánosság« összekapcsolására irányuló módszereket és lehetőségeket.

Elsőként a történelmi és jelenkori terek, idők és közösségek, valamint az »internetes kultúra« (pl. chatroomok, fórumok vagy »virtuális nemzetek«) hálózati rendszerei kerülnek bemutatásra.

Második lépésben főként az »ágensek«-re irányuló kérdés kerül középpontba, különösen a tudatos vagy szándékolatlan, önkéntes vagy önkéntelen hálózati részvétel reflektálása, a hálózatok irá-

nyíthatósága, ill. »önfenntartási elve«, automatizmusa. Az előadásoknak mindkét lépést figyelembe kell venniük és konkrét példák alapján szemléltetniük.

Harmadik lépésben a különböző tudományos, művészeti, politikai és társadalmi, ill. közösségi hálózatokat a hatalom(gyakorlás) és kirekesztési mechanizmusok, közösségalkotás és »kánonképzés« analitikus kontextusában helyezzük el.

Erre a szekciók előadásai és vitaeredményei alapján a közös záróbeszélgetésben kerül sor.

A konferencia célja, hogy mindenelőtt a hálózatok, rendszerek, létrehozói és használói következő szempontjai alapján közelítse meg a témát:

I. Hálózatépítés

Ki hoz létre és működésbe egy hálózatot?

Miként látható egy hálózat összefogottsága például kommunikatív (corporate identity) vagy esztétikai (ikonográfiai) szempontok szerint, milyen hatással van kifelé és befelé?

Miért szűnnek meg a hálózatok, és miért lehet őket újraindítani? Létezik-e egyáltalán a hálózatok külső és belső terei közti különbség?

II. Hálózathasználat

Ki jut hozzá a hálózathoz, és ki marad kívül? És a használó/hasznélvező azonos-e az ágenssel?

Miként áramlik az információ a hálózaton belül? Léteznek-e előírt irányok vagy spontán keletkeznek a mozgások?

Milyen közvetítő instanciák léteznek? Jelentős különbség van-e az empatikus-demokratikus és tisztán (gazdaságossági alapon) működő, hierarchikus hálózatok között, milyen viszonyban állnak az ún. »elsődleges« és »másodlagos« hálózatok? Milyen szelekciós szabályok ismerhetők fel?

Hol helyezkednek el az (új) »linkek« és (továbbvezető) kapcsolódási pontok? Milyen »csomópontok« lesznek erősebbek vagy szűnnek meg – milyen következményekkel jár ez a hálózat működésében?

Mire használják a hálózatot, és mindenkor megfelel-e a használat a hálózat kialakításának és a szándékának?

III. Hálózati döntés

Ki uralja a hálózatot és kit ural a hálózat? Ki szelektál, ki rekeszt ki?

Miként történik a hálózatok, ill. tartalmuk kanonizálása? Miként lehet visszautasítani, elkerülni vagy akár szétrombolni egy hálózatot?

Mivel kompatibilisek a hálózatok? Képesek-e arra, hogy szabad és köztes tereket, hálózatokat hozzanak létre?

A hálózatok kreatív, funkcionális és szociális szerepe (mind az elméleti előadásoknál, mind az esettanulmányoknál) a felsorolt súlypontok egyike alapján kerül bemutatásra és elemzésre. Várhatóan számos kapcsolódást és átfedést lehet majd megállapítani, melyeket egy megfelelő módszertani és elméleti háttér segítségével pontosítani lehet.

Előadásokat a humán-, kultúra-, társadalom- és történettudományok, a művészet, kultúra és közvetítő munkák területéről várunk, melyek közül a kiválasztásnál előnyt élveznek a közép-kelet-európai tárgyú témák.

Az egyes előadások 15-20 percesek. A technikai felszerelés (online-számítógép, beamer, diavetítő, írásvetítő stb.) biztosított.

Kérjük, küldje el előadásának 300 szavas abstractját a redaktion@kakanien.ac.at címre.

Jelentkezési határidő: 2003. július 1.

Szervezők: *Austrian Science and Research Liaison Office* Budapest
Kakanien revisited - A közép-kelet-európai kutatások internetplatformja

Szervezőbizottság: Angela Eder, Wladimir Fischer, Kerekes Amália, Peter Plener,
Rásky Béla, Usha Reber